

Kitaabka Yoo'eel iyo Kaniisadda La'odikiya ee Toddobaadka-Maalinlaha Adventist-ka ah - Lambar Labaatan

Jeff Pippenger
2025-12-26

Lambarka Labaatanaad

Buugga Yoo'eel wuxuu muujinayaa in baabbi'inta beerta canabka ee Ilaah ay dhacdo jiilka afraad.

Eraygii Rabbiga oo u yimid Yoo'eel oo ahaa wiilkii Fetuu'eel.

Maqla tan, kuwiinna waayeelka ahow, oo dheg jalaq u siiya, kuwiinna dalka degganow oo dhan. Ma waxaas baa dhacay wakhtigiinnii, mise xataa wakhtigii awowayaashiin? Carruurtiinna uga warrama arrintan, carruurtiinnuna ha uga warramaan carruurtooda, carruurtooduna jiil kale.

Wixii ay koraygu reebtay ka tageen waxaa cunay ayaxii; wixii ayaxii ka tageenna waxaa cunay dixirigii caleen-qaadka; wixii dixirigii caleen-qaadka ka tageenna waxaa cunay dixirigii cuna-cunay; wixii dixirigii cuna-cunay ka tageenna waxaa cunay diirtii.

Toosa, kuwiinna sakhraamiintow, oo ooya; oo baroorta, kuwiinna khamriga cabba oo dhammow, khamriga cusub daraaddiis; waayo, afkiinna waa laga gooyay. Yoo'eel 1:1–5.

Masaalka tobanka bikradood waa masaalkii Adventism-ka, oo baraarugga ku jira masaalkuna wuxuu dhacaa marka sarreenka iyo haramaha la kala saaro; markaas ayay haramuhu ku baraarugaan xaqiiqada ah in laga “gooyay” “khamriga cusub.” Erayga “la gooyay” wuxuu ka dhigan yahay tallaabadii ugu horraysay ee axdiga Abaram, halkaas oo qaalin, ri’ iyo wan loo kala jaray laba qaybood gudahood cibaadadii lagu ansixinayay axdiga dhiigga. Isla qaybtaas axdiga gudaheeda, Ilaah wuxuu caddeeyaa in uu dadkiisa ku soo booqan doono xukun inta lagu jiro jiilka afraad.

Markaasuu Abram ku yidhi, Hubaal u ogow in farcankaagu qariib ku ahaan doono dal aan iyagu lahayn, oo ay u adeegi doonaan; iyaguna waxay dhibi doonaan afar boqol oo sannadood; weliba quruuntaas ay u adeegi doonaan waan xukumi doonaa; dabadeedna waxay ku soo bixi doonaan maal badan. Adiguse nabad baad ugu tegi doontaa awowayaashaa; waxaana lagu aasi doonaa adigoo cimri wanaagsan gaadhay. Laakiinse qarniga afraad ayay mar kale halkan ku soo noqon doonaan, waayo xumaanta reer Amor weli ma ay buuxsamin. Bilowgii 15:13–16.

Markii waxsii la sii sheegay ay ku rumowday qarnigii afraad, qarnigii Muuse, Rabbigu wuxuu soo bandhigay Tobanka Amar sidii astaan u ah axdiga u dhexeeya Ilaah iyo dadkiisa la doortay. Kan labaad ee tobankaas qaynuun waxaa lagu weyneeyey iftiinkii afartii qarniba ee Abram.

Waa inaanad samaysan sanam xardhan, ama ekaan wax kasta oo samada sare ku jira, ama dhulka hoose ku jira, ama biyaha dhulka hoostiisa ku jira. Waa inaanad u sujuudin iyaga, hana

u adeegin; waayo, aniga Rabbiga ah Ilaahaaga waxaan ahay Ilaah masayr badan, oo ciqaabta xumaanta aabbayaasha ku soo roga carruurta tan iyo farcanka saddexaad iyo afraad oo kuwa i neceb ah; oo naxariis u muujiya kumanyaal kuwa i jecel oo amarradayda xajiya. Baxniintii 20:4–6.

Afarta fac ee axdigii Aabraam waxa lagu dhex daray weyneeynta dabecadda Ilaah sidii Ilaah masayr badan. Masayrkiisa waxa laga hor keenaa sanamyada xardhan. Jiilka afraad ee Aabraam agtiisa waxa kale oo aynu ka helaynaa xukun si tartiib-tartiib ah u socda. Xukunku waxa uu ku dhacay quruuntii ay dadka Ilaah addoonsiga ugu jireen, iyo weliba dadka Ilaah qudhooda, dabadeedna reer Amorina waa la xukumi lahaa. Aabraam waxa uu tilmaamayaa hannaan xukun oo isdaba-joog ah oo ka bilaabma guriga Ilaah oo si horusocod ah dunida uga gudba, amarka labaadna waxa uu tilmaamayaa in habka xukunku uu aadanaha u kala qaybiyo koox kuwa Ilaah neceb ah iyo koox kuwa Ilaah jecel ah, sidaas darteedna uu tusaale uga dhigayo sharciga Axadda oo si qaylo leh u leh, “Haddaad i jeceshihiin, amarradayda xajiya.”

Isla muddadaas oo Sharciga lagu bixinayo Siinay, Muuse waxaa la tusayaa dabecadda Ilaah.

Markaasaa Rabbigu wuxuu Muuse ku yidhi, Laba loox oo dhagax ah u qodo sida kuwii hore; oo anna looxyadan waxaan ku qori doonaa erayadii ku jiray looxyadii hore ee aad jebisay. Oo subaxdii diyaar noqo, oo subaxdii Buur Siinay u soo kac, oo halkaas dusha buurta iigu soo muuqo. Oo ninna yaanu kula soo kicin, oo ninna yaan lagu arkin buurta oo dhan; xoolo yaryar iyo lo’ toona yaanay daaqin buurtaas horteeda.

Oo wuxuu qoray laba loox oo dhagax ah oo la mid ah kuwii hore; markaasaa Muuse aroortii hore kacay, oo fuulay Buur Siinay, sidii Rabbigu isaga ku amray, oo gacantiisana ku qaatay labada loox oo dhagax ah. Markaasaa Rabbigu daruurtii ku soo degay, oo halkaas isagii la joogay, oo magaca Rabbiga ku dhawaaqay. Oo Rabbigu hortiisa ayuu ka gudbay, oo ku dhawaaqay,

Rabbiga, Rabbiga Ilaaha ah, naxariis badan oo nimco leh, dulqaad badan, oo hodan ku ah wanaag iyo run, oo naxariista u haya kumanyaal, oo cafiya xumaanta iyo xadgudubka iyo dembiga, laakiinse aan marnaba daahir ka dhigi doonin kan eedda leh; oo ciqaabta xumaanta aabbayaasha ku soo roga carruurta, iyo carruurta carruurtooda, tan iyo jiilka saddexaad iyo kan afraad.

Markaasaa Muuse degdeg buu sameeyey, oo madaxiisii dhulka ayuu u foorariyey, wuuna caabuday. Oo wuxuu yidhi, Haddaan imminka raalli ahaansho ka helay indhahaaga hortooda, Rabbiyow, waxaan ku baryayaa in Sayidkayagu dhexdeenna ku socdo; waayo, waa dad madax adag; oo cafi xumaantayada iyo dembigayaga, oo naga dhig dhaxalkaaga. Baxniintii 34:1–9.

Bixintii labaad ee sharciga wuxuu la jaanqaadayaa shaxdii hormuudka ee 1850. Looxyadii ugu horreeyey waa la jebiyey, looxii ugu horreeyeyna qalad baa kaga jiray tirooyinka. Markaasaa reer binu Israa’iilkii hore laga dhigay kuwa lagu aamminay sharciga, oo reer binu Israa’iilka casriga ahna markaasaa laga dhigay kuwa lagu aamminay sharciga Ilaah iyo sharciyada Erayga nebiyadeed ee Ilaah. Markii labada loox markii ugu horraysay la soo bandhigay, waxaa xerada ka jiray caasinimo muuqata; oo markii shaxdii 1850 la soo bandhigayna, waxaa xerada ka soo

ifbaxaysay caasinimo ruuxi ah. Waxsii sheegiddii Aabraam ee qarniga afraad ayaa Muuse ku rumowday qarnigii afraad, halkaas oo Ilaah ku ballaadhiiyey muujinta xukunka ee qarniga afraad amarka labaad. Sanamyadii xardhanaa waxay noqdeen beddelka been-abuurka ah ee cibaadada runta ah ee Ilaah, masayrka dabecadda Ilaahna waxaa lagu lifaaqay xukunka. Dabadeedna Muuse wuxuu arkay ammaanta Ilaah. Wuxuu u arkay masayrka Ilaah inuu yahay qodob ka mid ah dabecadda Ilaah, sida uu u metelo “magiciisu,” waxaana la soo bandhigay xiriirka u dhexeeya cibaadeeyaha iyo dembiyada awowayaashood.

Markii Masiixu macbudka nadiifiyey markii ugu horraysay, markaasaa xertii xusuusatay in qiirada gurigiisu ay isaga cuni doonto. “Qiirada” waa ereyga “masayrka.” Dabecadda Ilaah ee muujisa masayrkiisa ayaa ahayd dhiirrigelintii Masiixa ku hoggaamisay inuu macbudkiisa nadiifiyo, sifo-dii nebinnimada ahayd ee baahida loo qabo in la qirto dembiyadii aabbayaashiinuna waxay markii dambe noqotay qayb lagama maarmaan ah oo ka mid ah baaqa toobadda ee xukunka “toddobada goor” ee Laawiyiintii labataan iyo lix. “Qarnigii afraad” ee Aabraam wuxuu yeelanayaa culays sii kordhaya marba marka ka dambaysa intuu ku sii socdo taariikhda axdiga. Kitaabka Yoo’eel wuxuu metelaa wakhtiga roobka dambe, kaas oo dhaca maalmaha ugu dambeeya. Kitaabka Yoo’eel wuxuu fariintiisa ku dhisaa hordhaca uu ku soo bandhigayo farriinta afarta qarni, taas oo ah mawduucii lagu diiwaangeliyey tallaabadii ugu horraysay ee axdigii saddex-geesoodka ahaa ee Aabraam la lahaa Ilaah. Mawduucaasi wuxuu gunaanadkiisa ku gaadhaa kitaabka Yoo’eel.

Markii lagu jiray Dhulkii Ballanqaadka, Sanduuqii axdigu waxa uu yiillay Shiiloh, halkaas oo Ceelii, wadaadkii sare oo shar leh oo nacas ah, iyo labadiisii wiil ee kharriban lagu barbar dhigay yeedhidda Samuu’eel. Shiiloh waxa ay noqon lahayd tallaabo ka mid ah safarka Sanduuqa, kaas oo ahaa astaanta axdiga. Ka dib markii Sanduuqa loo adeegsaday astaanta lagu dumiyey derbiyadii Yerixoo, waxa uu yiillay Shiiloh qiyaastii afar boqol oo sannadood, ilaa geeridii Ceelii iyo wiilashiisii sharka lahaa. Markaas ayaa Falastiiniyiintu qabsadeen, dabadeedna markii Daa’uud Sanduuqa u raray Yerusaaalem, waxaa la dhammaystiray sawirkii ugu horreeyey ee gelitaanka guusha leh ee Yerusaaalem. Ujeeddada la sheegay ee astaanta axdiga loogu raray Yerusaaalem waxay ahayd in Ilaah doortay inuu magiciisa dhigo Yerusaaalem, magiciisuna waxa uu ku xidhan yahay masayrkiisa, kaas oo ku xidhan xukunkiisa masayrka leh ee qarniga afraad.

Marka la gaaro sharciga Axadda, Rabbigu wuxuu kiniisadda guulaysata ka sarrayn doonaa dhammaan buuraha yaryar iyo buuraha waaweyn, quruumuhuna waxay odhan doonaan, “Kaalaya, aan tagno guriga Ilaah.”

Oo waxaa dhici doona maalmaha ugu dambeeya in buurta guriga Rabbiga lagu taagi doono buuraha dushooda, oo laga sarraysiin doono kuraha; quruumaha oo dhammuna iyaday u soo qulquli doonaan. Oo dad badan ayaa tegi doona oo odhan doona, Kaalaya, aynu kor ugu kacno buurta Rabbiga, guriga Ilaaha Yacquub; oo isagu wuxuu ina bari doonaa jidadkiisa, innaguna waxaynu ku socon doonaa waddooyinkiisa; waayo, Siyoon baa sharcigu ka soo bixi doonaa, oo erayga Rabbiguna Yerusaaalem. Ishacyaah 2:2, 3.

Ereyga Rabbigu waxay ka soo baxdaa Yerusaaalem, waayo halkaas ayuu doortay inuu “magiciisa” dhigo. Muuse agtiisa, “Rabbigu wuxuu ku soo degay daruurtii, oo halkaas ayuu isagii la istaagay, oo ku dhawaaqay magaca Rabbiga. Markaasaa Rabbigu hortiiisa maray, oo ku dhawaaqay,

Rabbiga, Rabbiga Ilaaha ah, naxariis badan oo nimco badan, dulqaad badan, oo hodan ku ah wanaag iyo run, oo naxariista u haya kumanyaal, oo cafiya xumaanta iyo xadgudubka iyo dembiga, hase ahaatee aan sinaba eedlaha u bari yeelin; oo ciqaabta xumaanta aabbayaasha ku soo dejinaya carruurta, iyo carruurta carruurtooda, ilaa farcanka saddexaad iyo kii afraad. Baxniintii 34:6, 7.

“Magiciisu” waa dabeecaddiisa, dabeecadda Ilaahna aad bay u qoto dheer tahay, isla markaana aad bay u fudud tahay. Ilaah waa jacayl; taasina waa dabeecaddiisa oo si kaamil ah, hase yeeshee si sahlan loo muujiyey. Xaqiiqadii axdiga ee Abrama ee ahayd “jiilka afraad ee xukunka” ayaa loo ballaadhiyey “xarriiqba xarriiq” iyada oo iftiinka dheeraadka ah ee amarka labaad lagu daray jiilka afraad. Dabadeed waayo-aragnimadii Muuse ayaa sii ballaadhiisa iftiinka xidhiidhka jiilka afraad la leeyahay dabeecadda Ilaah, iyada oo lagu daray iftiinka masayrkiisa. Waxyigu wuxuu dabeecadda ku qeexay “fikradaha iyo dareennada oo is biirsaday,” laakiin waxyigu sidoo kale wuxuu ina ogeysiiyey in fikirradeenu aanay ahayn sida fikirrada Ilaah. Dabeecaddiisu waa fikirradiisa iyo dareennadiisa oo is biirsaday, dabeecaddiisuna waxay leedahay wejiyo aad uga badan fikirradeenna iyo dareennadeenna aadmiga ee fudud, sidaas darteedna farqigu waa in fikirradiisu ka sarreeyaan samada marka loo eego dhulka.

Waayo, fikirradaydu ma aha fikirradiinna, jidadkiinnuna ma aha jidadkayga, ayaa Rabbigu leeyahay. Waayo sida samooyinku uga sarreeyaan dhulka, sidaas oo kale jidadkaygu way uga sarreeyaan jidadkiinna, fikirradayduna fikirradiinna. Ishacyaah 55:8, 9.

Haddaba, halkan waxaa yaal fikir bini’aadmi oo mudan in laga fiirsado; haddii dabeecadda Ilaah lagu metelo magiciisa, markaas muuqaal kasta oo magaca Ilaah ah waa muuqaal ka mid ah dabeecaddiisa. Libaaxa qabiilka Yahuudah ayaa shaabadeeya oo furaa Eraygiisa nebinnimada ah; Palmoni waa Tiriyaha Cajiibka ah ee Siraha, kaas oo sidoo kale ah Xididka ka soo baxa dhul engegan, isla markaana ah geedka gubanaya, tiir dab ah, malaa’igta sare Miikaa’iil, iyo waxyaalo kale oo aan dhammaad lahayn. Sifooyinka dabeecadda Ilaah, sida ay u metelaan magacyadiisa kala duwan, waa kuwo aan la soo koobi karin. “Fikirka bini’aadmiga ee mudan in laga fiirsado” waa kan: Iyadoo ay jiraan dhammaan muujinnada kala duwan ee dabeecadda Ilaah ee la og yahay inay jiraan, maxay tahay muhiimadda ay leedahay—in tallaabadii ugu horraysay ee axdiga ee habraaca saddex-geesoodka ah ee axdiga lala galay Aabraam—“xukunka qarniga afraad” uu yahay hadalka aasaasiga ah ee axdiga—kaas oo ka tarjumaya magiciisa?

Markaasuu Abram ku yidhi, Hubsiiimo ku ogow in farcankaagu ku ahaan doono qariib dal aan iyaga lahayn, oo ay u addoommi doonaan; oo iyaguna waxay dhibi doonaan afar boqol oo sannadood; Oo weliba quruuntaas ay u addoommi doonaan waan xukumi doonaa; dabadeedna waxay ku soo bixi doonaan maal badan. Adiguse nabad baad ugu tegi doontaa awowayaashaa; waxaana lagu aasi doonaa adigoo cimri wanaagsan oo gabow leh gaadhay. Laakiinse qarniga afraad ayay halkan ku soo noqon doonaan mar kale; waayo, xumaanta reer Amoray weli ma ay dhammaan. Bilowgii 15:13–16.

Dabecadda Ilaah oo ah Garsooraha dadka iyo quruumaha waxay dadka siisaa waqti tijaabo ah oo lagu matalay afar fac. Ilaah waa Garsoore, waa naxariis badan yahay, waa dulqaad badan yahay, wuxuuna xukunka dadka iyo quruumaha ku soo gunaanadaa facii afraad. Hadalka aasaasiga ah ee Ilaah ee axdigiisa uu la galay dad la doortay waxa ku jira xukunka facii afraad. Sida farriinta malaa'igta kowaad ay u xambaarsan tahay dhammaan sifooyinka mid kasta oo ka mid ah farriimaha saddexda malaa'igood, sidaas oo kale tallaabada kowaad ee axdigii Aabraam waxay xambaarsan tahay sifooyinka axdiga oo dhan ee saddex-geesoodka ah. Magaca Ilaah waa in uu yahay Garsooraha naxariista leh, kan xukuma facii afraad. Tallaabo kasta oo kale oo ku jirta taariikhda axdiga ee dad la doortay waxay ku dul dhisantahay aasaaskaas.

Marka kitaabka Yoo'eel la dhigo baraaruggii Qayladii Saqda Dhexe ee aayadda shanaad, oo "khamriga cusubna" laga "gooyo" afkooda, hordhaca kala-soociddaas axdiga ee ugu dambaysa ee dad axdi la doortay waa farriinta aasaasiga ah ee axdiga, taas oo qeexaysa fallaagowga dadka axdiga oo markaas "la gooyo" iyada oo tan lagu dhammaystiray jiilka afraad. Waa "la gooyay," maxaa yeelay ma ayan garan farriinta aasaasiga ah ee axdiga.

Farriintaas aasaasiga ah ee axdiga ee ku jirta afarta aayadood ee Bilowgii shan iyo tobnaad, waa usha cabbirka—xariiqda xukunka ee la adeegsado marka farriinta gunaanadka ee axdiga loo soo bandhigo sidii "khamri cusub" maalmaha ugu dambeeya. Culusnaanta la xidhiidha baraarujinta kuwa sakhraansan ee Efrayim, marka "khamriga cusub" "la gooyo," waxaa si dhab ah loo gartaa oo keliya—marka lagu dhex dhigo macnaha guud ee ku dhawaaqidda xukun ka dhan ah jiilka afraad ee ugu dambeeya ee dad la doortay oo fallaagoobay, inta lagu jiro muddada imtixaanka ee roobka dambe.

Bilowgii toddoba iyo tobnaad, waxaynu ka helaynaa tallaabada labaad ee axdiga saddex-geesoodka ah ee Ibraahim lala dhigtay:

Oo Ilaah wuxuu Ibraahim ku yidhi, Sidaas daraaddeed axdigayga waa inaad dhawrtid, adiga iyo farcankaaga kaa dambeeya qarnigooda oo dhan. Kanu waa axdigayga aad dhawri doontaan, aniga iyo idinka iyo farcankaaga kaa dambeeya dhexdiisa;

Wiil kasta oo lab ah oo idinku dhex jira waa in la gudo. Oo waa inaad guddaan hilibka buuryadiinna; taasuna waxay ahaan doontaa calaamadda axdiga aniga iyo idinka inoo dhexeeya. Kii siddeed maalmood jira waa in idinku dhexdiinna lagu guda, wiil kasta oo lab ah qarniyadiinna oo dhan, kii guriga ku dhashay iyo kii lacag looga soo iibsaday shisheeye aan ahayn farcankaaga. Kii gurigaaga ku dhashay iyo kii lacagtaada lagu soo iibsaday waa hubaal in la gudo; oo axdigayguna wuxuu ku jiri doonaa jidhkiinna isagoo ah axdi weligiis jira. Oo wiilka aan la gudin oo hilibka buuryadiisa aan la gudin, naftaasi dadkeeda waa laga goyn doonaa; waayo, axdigaygii buu jebiyey. Bilowgii 17:9–14.

Tallaabada labaad waxay bixisaa markhaati labaad oo ku saabsan astaanta ah in la "gooyo." Ereyga loo tarjumay "gooyo" wuxuu xididkiisa ka helayaa xoolihii Abaram laba qaybood u kala jaray cutubka shan iyo tobnaad, waxaana marinkaas ku qoran in qof kasta oo aan la gudin laga "goyn doono" axdiga. Gudniinka waxaa lagu beddelay baabtiiska taariikhda axdiga halkaas oo Masiixu xaqiijinayay isla runahan, sababtaas aawadeedna isagu, isagoo tusaale noo ah, waxaa la sara

kiciyey maalintii siddeedaad.

Calaamadaas waxaa la doonayay in la oofiyo maalinta siddeedaad, sida ay u astaysan yihiin siddeedda nafood ee doonta saarnaa. Tallaabada labaad ayaa ah meesha imtixaanka muuqaalka ahi lagu matalo, ha ahaato reer binu Israa'iil oo kala dooranaya nebiyadii Yesebeel iyo Eliyaah ka hor xukunkii Eliyaah fuliyey, ama Daanyeel, Shadraaq, Meeshaaq, iyo Cabdi Nego oo wejigoodu uga muuqatay kuwo ka qurux badan oo ka buuran kuwii cunay cuntadii boqorka; imtixaanka labaad waa mid muuqaal ah. Gudniinku waa calaamad nololeed, siddeedda nafood ee doonta saarnaana waxay matalaan kuwii noolaa, taasoo ka soo horjeedda kuwii dhintay.

Taariikhda Masiixa gudaheeda, markii calaamaddii axdigu u gudubtay baabtiiska, rasuul Bawlos wuxuu adeegsaday taariikhda axdiga ee aayadahan si uu u muujiyo isbeddelka weyn ee taariikhda axdiga. Wuxuu isticmaalay hilibka gudniinka lagu gooyo isagoo calaamad u ah dadka marka lala eego Ilaahnimada, iyo calaamad u ah dabeecadda hoose ee dadka marka lala eego dabeecaddooda sare. Bawlos wuxuu xertiisii ku baray isagoo adeegsanaya Erayga nebiyadeed ee Ilaah, ujeeddadiisuna, isaga oo ah “kii la doortay,” (sida magaciisa Saa'uul u yahay) waxay ahayd inuu aqoonsado isbeddelka weyn ee taariikhda axdiga ee uu matalayey gudubka ka yimid Israa'iilkii suugga ahaa una gudbay Israa'iilkii ruuxiga ahaa oo ah dadka axdiga Ilaah. Markuu fulinayay hawshii loo igmaday, wuxuu farriintiisii nebiyadeed ku soo bandhigay gudaha macnaha taariikhda axdiga.

Bilowgii toddoba iyo tobnaad wuxuu matalaa tallaabada labaad ee saddexda tallaabo ee aasaaska axdiga, kuwaas oo helaya dhammaystirkooda omega ee saddexda malaa'igood ee Muujintii afar iyo tobnaad. Tallaabada labaad waxaa metela calaamada gudniinka, taas oo tusaale u ah shaabadda Ilaah ee saaran boqol iyo afartan iyo afar kun, kuwaas oo ah calanka, kaas oo matala imtixaanka muuqda. Saddexda malaa'igood waa omega-ga axdigii alfa ee Ibraahim. Tallaabada saddexaad ee Ibraahimna waxay ahayd cutubka laba iyo labaatanaad.

Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay Ibraahim mar labaad uga yeedhay samada, oo tidhi, Rabbigu wuxuu leeyahay, Naftaydaan ku dhaartay, maxaa yeelay waxan baad samaysay, wiilkaagana, wiilkaaga keliya, igama aadan ceshan; in barakayn aan ku barakayn doono, oo tarid aan ku tarin doono farcankaaga sida xiddigaha samada, iyo sida cammuudda taal xeebta badda; farcankaaguna wuxuu lahaan doonaa iridda cadaawayaashiisa; oo farcankaaga ayaa quruumaha dunida oo dhammu ku wada barakoobi doonaan; maxaa yeelay codkaygii baad addeecday. Bilowgii 22:15–18.

Aayadda koowaad ee cutubku waxay leedahay, “Oo waxaa dhacay waxyaalahaas dabadood in Ilaah Ibraahim imtixaamay, oo ku yidhi isaga, Ibraahim; markaasuu yidhi, Bal eeg, waa i kan.” Ilaah wuxuu imtixaamay Ibraahim, sidaasna wuxuu ku tilmaamay imtixaankii ugu dambeeyey ka hor dhawaaqidii saddexaad ee axdiga. Markii Ibraahim ka gudbay imtixaanka, markaas ayaa la soo bandhigay afartii aayadood ee ugu dambaysay ee axdiga saddex-geesoodka ah ee Ibraahim. Sababta oo ah Ibraahim wuxuu “addeecay” codka Ilaah, kaas oo tuducan ku ah “codkiisa axdiga,” Ibraahim waxaa loo barakayn lahaa sidii aabbaha quruumaha. Malaa'igta saddexaad waa imtixaan, kaas oo sida Ibraahim u taagan imtixaan muujiya dabeecad, dabeecadduna waxay ku salaysan tahay inaad Ilaah rumaysatid, sida Ibraahim yeelay, iyo in kale. Kuwii ka gudba imtixaanka, sida

Ibraahim yeelay, waxaa loo adeegsan doonaa in lagu soo ururiyo dhammaan quruumaha dunida. Toddoba iyo tobanka aayadood ee ka kala yimid saddex cutub waxay tilmaamayaan axdiga u dhexeeya Ilaah iyo dad la doortay; sidaasna waxay u matalaan alfa-ta taariikhda axdiga ee dad la doortay, isla markaana aayadahaasu waxay sidoo kale u matalaan oomega-da taariikhda axdiga sida lagu muujiyey kicinta boqol iyo afar iyo afartan kun.

Immisa inaga mid ah ayaa guri ama gaadhi iibsana lahaa annagoo aan marka hore dib u eegin qodobbada heshiiska? Immisa ka mid ah Adventistayaasha Toddobaad ee La'odikiya ayaa og in qodobka ugu horreeya ee heshiiska axdigooda Ilaah la galaan uu ka kooban yahay in Ilaah isu aqoonsado inuu yahay Ilaaha naxariista badan ee xukunka gaadhsiya jiilka afraad? Musiibadu waxay tahay in aanay garanayn xaqiiqooyinka aasaasiga ah ee taariikhda Millerite, mana ay garanayaan xaqiiqooyinka aasaasiga ah ee xidhiidhka axdiga ee ay qirtaan, taas aawadeedna iyagu, sidii Israa'iil hore, ma garanayaan wakhtiga booqashadooda. Gabagabada muddadaas booqashada, oo bilaabatay 9/11, waa marka habeenbadhkii la toosiyo, kaliya si ay u ogaadaan in la gooyey.

Waxaan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“18-kii Abriil, laba maalmood ka dib markii muuqaalka dhismayaal dumaya uu indhahayga soo maray, ayaan u tegey inaan ka soo baxo ballan aan ku lahaa Kaniisadda Carr Street, Los Angeles. Intii aannu kaniisadda ku sii dhawaanaynay ayaannu maqalnay wiilashii wargeysyada iibin jiray oo qaylinaya: ‘San Francisco waxaa baabi’iyey dhulgariir!’ Anigoo qalbi culus leh ayaan akhriyey warkii ugu horreeyey ee si degdeg ah loo daabacay oo ku saabsanaa masiibadaas cabsi badan.”

“Laba toddobaad dabadeed, intii aan ku jirnay safarkayagii soo-noqoshada, ayaannu sii marnay San Francisco, annagoo kiraysannay gaari-farasna waxaan ku qaadannay saacad iyo badh daawashada baabbi’iddii lagu sameeyey magaaladaas weyn. Dhismayaal loo haystay inay masiibooyinka ka adkaysan karaan ayaa burbur ahaan u yaallay. Xaalado qaarkoodna dhismayaashu qayb ahaan ayay dhulka ugu degeen. Magaaladu waxay soo bandhigtay sawir aad u cabsi badan oo muujinaya tabar-darrida xeeladda iyo hindisaha aadanaha ee ku saabsan samaynta dhismayaal aan dabku gubi karin oo aan dhulgariirku dumin karin.”

Nebigiisa Sefanyaah dhexdiisa Rabbigu wuxuu si cad u qeexayaa xukummada uu ku soo dejin doono kuwa sharka fala: “Wax walba ayaan dalka dushiisa ka wada baabbi’in doonaa, ayuu Rabbigu leeyahay. Dad iyo duunyoba waan baabbi’in doonaa; waan baabbi’in doonaa haadkii samada, iyo kalluunkii badda, iyo waxyaalaha lagu kufsado oo ay la jiraan kuwa sharka leh; oo dadka ayaan dalka dushiisa ka goyn doonaa, ayuu Rabbigu leeyahay.”

“Oo waxay ahaan doontaa maalinta allabariga Rabbiga in aan ciqaabi doono amiirrada, iyo wiilasha boqorka, iyo kulli kuwa ku labisan dhar qalaad. Oo isla maalintaasna waxaan ciqaabi doonaa kulli kuwa ka dul booda marinka albaabka, kuwaas oo guryaha sayidyadooda ka buuxiya dulmi iyo khiyaano....

“Oo waxay dhici doontaa wakhtigaas in aan Yeruusaalem shumacyo ku baadho, oo aan ciqaabo nimanka ku deggan wasakhdooda, kuwa qalbigooda iska yidhaahda, Rabbigu wanaag

ma samayn doono, xumaanna ma samayn doono. Sidaas daraaddeed maalkoodu wuxuu noqon doonaa booli, guryahooduna cidla; oo weliba guryo way dhisi doonaan, laakiinse ma degganaan doonaan; beero canab ahna way beeran doonaan, laakiinse khamrigooda ma cabbi doonaan.

“Maalinta weyn ee Rabbiga way dhow dahay, way dhow dahay, oo aad bay u soo degdegaysaa; xataa codka maalinta Rabbiga: ninka xoogga badanuna halkaas si qadhaadh buu uga ooyi doonaa. Maalintaasu waa maalin cadho ah, maalin dhib iyo cidhiidhi ah, maalin baabba’ iyo halaag ah, maalin gudcur iyo madoobaad ah, maalin daruuro iyo mugdi qaro weyn ah, maalin buun iyo qaylo-dhaan ka dhan ah magaalooyinka deyrarka leh, iyo ka dhan ah munaaradaha dhaadheer. Oo dadka ayaan cidhiidhi ku soo dejin doonaa, si ay sida rag indha la’ u socdaan, maxaa yeelay, Rabbigay ku dembaabeen; oo dhiiggoodana waxaa loo daadin doonaa sida boodhka oo kale, hilibkooduna sida saxarada oo kale. Qalinkooduna iyo dahabkooduna midna ma awoodi doonaan inay samatabbixiyaan maalinta cadhada Rabbiga; laakiinse dalka oo dhan waxaa baabbi’in doona dabka qirotiisa; waayo, isagu wuxuu wada baabbi’in degdeg ah ku samayn doonaa kulli kuwa dalka deggan.’ Sefanyaah 1:2, 3, 8–18.”

“Ilaah ma sii adkaysan karo muddo dheer. Xukumadiisiina durba waxay bilaabeen inay ku soo degaan meelo qaarkood, oo goor dhowna cadhooyinkiisa muuqda ayaa laga dareemi doonaa meelo kale.

“Waxaa jiri doona dhacdooyin isdaba joog ah oo muujinaya in Ilaah yahay Sayidka xaaladda. Runta waxaa lagu dhawaaqi doonaa luqad cad oo aan la dafiri karin. Innaga oo ah qoom ahaan waa inaynu jidka Rabbiga diyaarinno annagoo hoos imanayna hoggaanka ka sarreeya ee Ruuxa Quduuska ah. Injiilka waa in lagu bixiyo daahirmadiisa. Webiga biyaha nool waa inuu ku sii qoto dheeraadaa oo ku sii fidaa socodkiisa. Beeraha oo dhan, kuwa dhow iyo kuwa fogba, rag ayaa looga yeedhi doonaa beerta iyo shaqooyinka ganacsi ee caadiga ah ee sida weyn maskaxda u mashquuliyaa, waxaana wax lagu bari doonaa iyagoo lala xiriirinayo rag waayo-arag ah. Markay bartaan inay si wax ku ool ah u shaqeeyaan, waxay runta ku dhawaaqi doonaan xoog. Iyadoo loo marayo hawlgalka ugu yaabka badan ee daryeelka rabbaaniga ah, buuraha dhibaatooyinka ah waa la qaadi doonaa oo badda ayaa lagu tuuri doonaa. Farriinta wax badan uga dhigan kuwa dhulka deggan waa la maqli doonaa oo waa la garan doonaa. Dadku waxay ogaan doonaan waxa run ahi tahay. Shaqadu horay bay u socon doontaa oo weli horay bay u sii socon doontaa ilaa dhulka oo dhan la wada digo, dabadeedna dhammaadku wuu iman doonaa.”

“Maalinba maalinta ka dambaysa, waxaa sii caddaanaya in xukunnada Ilaah ay dunida ku jiraan. Dab, daad, iyo dhulgariirba wuxuu ugu digayaa dadka dhulkan deggan soo-dhawaanshihiisa. Waxaa soo dhowaanaya wakhtigii qalalaasaha weyn ee taariikhda dunida iman lahaa, markaas oo dhaqdhaqaaq kasta oo ku jira maamulka Ilaah lagu eegi doono xiiso aad u daran iyo cabsi aan la qiyaasi karin. Si degdeg ah oo isdaba joog ah ayay xukunnada Ilaah isu daba mari doonaan—dab iyo daad iyo dhulgariir, oo ay weheliyaan dagaal iyo dhiig-daadasho.”

“Hooggii dadku ogaan lahaayeen wakhtiga booqashooda! Waxaa jira kuwo badan oo aan weli maqlin runta imtixaanka ah ee wakhtigan. Waxaa jira kuwo badan oo Ruuxa Ilaah la

halgamayo. Wakhtiga xukunnada halligga ah ee Ilaah waa wakhtiga naxariista u ah kuwa aan helin fursad ay ku bartaan waxa runta ahi tahay. Rabbigu si naxariis leh ayuu u eegi doonaa iyaga. Qalbigiisa naxariista leh waa la taabtay; gacantiisuna weli way fidsan tahay si ay u badbaadiso, halka albaabku u xiran yahay kuwa aan doonaynin inay soo galaan.

“Naxariista Ilaah waxaa lagu muujiyaa dulqaadkiisa dheer. Wuxuu dib u hayaa xukummadiisa, isagoo sugaya in farriinta digniinta loo dhawaaqo dadka oo dhan. Oh, haddii dadkeenna ay u dareemi lahaayeen sida ay tahay mas’uuliyadda dushooda saaran ee ah inay dunida gaadhsiiyaan farriintii ugu dambaysay ee naxariista, bal maxay shaqo yaab leh u qabsoomi lahayd!” Testimonies, volume 9, 94–97.